

..... [p1]

Brugge, 17^{den} Mei, 1886.

[Eerweerde] Heer Gezelle,

De prospectus der nieuwe uitgave van De Bo's Idioticon belooft per A.B.C. te geven: het 1^e supplement, de handschriftelijke veranderingen en bijvoegsels van den schrijver en een paar nuttige lijsten daarbij. Maar wat gaat er geworden van de talrijke bladjes, die op den Toog¹ te Thielt gelegen hebben, en die voorzeker eene onschatbare waarde hebben? Zal men ze laten versukkelen of onder den doofpot houden, in plaats van ze boekvast en algemeen genietbaar te maken? Zie, dat ware jammer en Zondegods! Zeg mij toch, als 't U belieft, wat er gebeuren zal en wie de verantwoordelijkheid der onderneming zal dragen. Het Idioticon is immers geene kleinigheid en men kan niet te scherpziende op den druk letten: ééne fout, die kwalijk valt, is genoeg om de wezentlijkste opgaven in twijfel te doen trekken. Peist op vitters en schoolvossen, die daarin leven!

..... [p2]

Zou ik iets mogen ter overweging geven? 't Ware van nevens ieder [woord] ook het fransch woord, voor zoveel dit bekend zij, op te geven. Dit zou schier² geene plaats nemen en de uitgave nog dienstiger maken.

Wat zal het Kruidboek bevatten? En zal 't ook in alphabetische orde verschijnen?

Van Ons oud [Vlaamsch] heb ik nog maar één n^F ontvangen.

Dezer dagen las ik in een Gentsch gazetje dat er eene achterwaartserig ... enz; waaruit genoeg blijkt dat dit woord ook in Gent tot de levende taal behoort. In kleine gazetten, schimpschriften en vliegende bladjes is er voor taalonderzoekers schier dag voor dag wat nieuws te leren.

.....

1 Het Davidsfonds van Tielt organiseerde op 30 september 1885 een hulde aan de pas overleden Leonard Lodewijk De Bo. Hierbij hoorde ook een toog (tentoonstelling) over zijn leven en werk. Daarop lagen onder meer de handschriften van zijn *Idioticon*, een handexemplaar met aantekeningen en zijn notities voor verdere aanvullingen. (Verslag in: *Rond den Heerd*: 20 (4 oktober 1885), p.358)

2 Bijna, haast, zo goed als.

De mulmande ([*Loquela*] 92.)³ stond, zolang er haardvuur brandde, in den hoek van den haard, en wierd gebezigd om brandstof te bevatten: mul. De mulhoek⁴ is tegen de lijs⁵ en tegen den drempel der deur was er een putje of eene ondiepte, die gewillig⁶ een vuilblek vaagsel inhouden kon. Die putjes verdwijnen overal; maar ik heb op den buiten gezien dat al het mul tot tegen de deur gevaagd en dan opgeraapt wordt: elders niet⁷ Dat is gewoonte, die blijft wanneer de hoofdzaak niet meer bestaat. De bleeven⁸ en de grond van 't glas⁹ vliegen den brandenden heerd in;

..... [p3].....

maar de huisgoden zijn weg; iedereen jaagbalgt achter oortjes¹⁰ die van over eeuwen niet meer bestaan; "ronden heerd" zitten de menschen, die vóór de stoof zitten te warmen, enz. enz.

Is er tusschen 't Poperingsch bo hên en 't Brugsch "hi hee't pol," geene overeenkomst? (De Bo, [*verbo*]¹¹ Pal).

Uw toegenegen,

K. Deflou

.....

3 Reactie op Gezelles artikel: Mollepooi, Molleplooi, Molleprooi. In: *Loquela*: 5 (Oostermaand 1886) 12, p.92-95.

4 "Hoek waar men stof en vuiligheid in thoope vaagt. In geringe huizen met een aarden vloer was er achter de deur aan de hoek van de drempel een kuil waarin men het zand en stof van de aarden vloer samenvaagde, en als die kuil vol was ijdelde (leegde) men hem en wierp de inhoud op strate." (De Bo, *Westvlaamsch Idioticon*, heruitgegeven door Joseph Samyn. Gent: Alfons Siffer, 1892).

5 Zitbank vast aan het houten schutsel naast de ingang bij huizen waar de voordeur niet in een gang, maar direct in de keuken opengaat. Ook de naam van het houten schutsel zelf, al dan niet met een zitbank eraan. De lijs(t) dient om de wind tegen te houden die door de kieren van de deur waait. Deze laatste betekenis (schutting) heeft de eerste (zitbank aan de schutting) vervangen, zodat men, als men de bank bedoelt, specifiek lijsbank of lijsbak zegt. (De Bo, *Westvlaamsch Idioticon*, heruitgegeven door Joseph Samyn. Gent: Alfons Siffer, 1892, p.559)

6 Zonder veel moeite, gemakkelijk.

7 Nergens anders in het huis.

8 Overblijfsels van spijs, klieken (De Bo, *Westvlaamsch Idioticon*, heruitgegeven door Joseph Samyn. Gent: Alfons Siffer, 1892, p.126).

9 Het restje drank in het glas.

10 Oortjes = oordjes: munt (¼ van een stuiver) die in 1886 al eeuwen gebruik was. Jaagbalgen: met jagende, vlug op en neer gaande flanken (balg = buik) hardlopen. Jaagbalgen achter oortjes betekent dus: achter de oordjes zitten = gretig zijn naar geld (De Bo, *Westvlaamsch Idioticon*, heruitgegeven door Joseph Samyn. Gent: Alfons Siffer, 1892).

11 Bij het woord.

Briefbeschrijving

Verzender	Deflou, Karel
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	17/05/1886
Verzendingsplaats	Brugge (Brugge)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van de aanhef.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van de aanhef.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	dubbel vel, 210x132 wit papiersoort: 3 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	alle zijden met inkt doorgehaald

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	5632
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle11929

Inhoud

Incipit	De prospectus der nieuwe uitgave van
---------	--------------------------------------

Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	17/05/1886, Brugge, Karel Deflou aan [Guido Gezelle]
Editeur	Johan Van Eenoo
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .

Citeren

Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
